

Sectorplan 18 KCA, KGA

I Afbakening

De volgende afvalstoffen vallen onder de reikwijdte van dit sectorplan:

<i>Afvalstoffen</i>	<i>Toelichting</i>
KCA	Klein Chemisch Afval: De als gevaarlijk aangemerkte afvalstoffen die in kleine hoeveelheden bij huishoudens gescheiden vrijkomen en opgenomen zijn op de KCA-lijst.
KGA	Klein Gevaarlijk Afval: De conform de Europese afvalstoffenlijst aangemerkte gevaarlijke afvalstoffen die in kleine hoeveelheden gescheiden vrijkomen bij bedrijven.

In paragraaf IV is een nadere toelichting opgenomen op de afbakening, alsook een overzicht van afvalstoffen die overeenkomsten vertonen met de afvalstoffen van dit sectorplan, maar vallen onder andere delen van het LAP. Nadere toelichting op wat wel of juist niet als KCA zou moeten worden afgegeven is opgenomen in [bijlage 12](#) van het LAP.

II Minimumstandaard

Voor afvalstoffen die vallen onder de reikwijdte van dit sectorplan is geen minimumstandaard aangegeven gezien de grote diversiteit aan afvalstromen. De gescheiden gehouden afvalstromen moeten conform de eigen minimumstandaarden (zie elders in dit LAP) worden verwerkt.

III Grensoverschrijdend transport

Voor het beleid rond de overbrenging van gevaarlijke afvalstoffen in kleine hoeveelheden die kunnen behoren tot KCA en/of KGA wordt verwezen naar de betreffende sectorplannen.

IV Overwegingen bij de afbakening

Wat is KCA en wat is KGA?

KCA (Klein Chemisch Afval) bestaat uit afvalstoffen die als gevaarlijk worden aangemerkt en die in kleine hoeveelheden *bij huishoudens* vrijkomen. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om verfstoffen, spaarlampen en medicijnen. Vanaf het inwerkingtreden van LAP3 wordt de lijst met huishoudelijke afvalstoffen die beschouwd worden als KCA opgenomen in [bijlage 12](#) van het LAP. De lijst is limitatief en opgesteld door het Afval Overleg Orgaan als onderdeel van het rapport 'Informatie over Klein Chemisch Afval, handreiking voor gemeenten en inzamelaars' d.d. december 2000. Deze lijst is nog steeds actueel.

KGA (Klein Gevaarlijk Afval) bestaat uit kleine hoeveelheden gevaarlijk afval *afkomstig van bedrijven*. Het betreft alle afvalstoffen die op basis van de [Europese afvalstoffenlijst](#) als gevaarlijk worden aangemerkt.

Actiepunt ten aanzien van de afbakening van KCA

Voor de categorie medicijnen wordt op korte termijn een actie gestart om na te gaan of 'afval van cytostatica' kan worden toegevoegd aan KCA.

Toelichting:

Ten tijde van het opstellen van de KCA-lijst in 2001 speelde dit niet, maar met het toenemen van thuisverpleging en thuiszorg komt dit soort afval steeds vaker bij huishoudens zelf vrij. Het gaat dan om alles wat in aanraking is geweest met mensen die door thuiszorg behandeld worden met cytostatica zoals verbandmiddelen, onderleggers, pleisters, incontinentiemateriaal en luiers, wegwerphandschoenen en disposable washandjes. Gelet op het extreem toxische karakter van dit afval is afvoer via huishoudelijk restafval niet wenselijk (zakken die scheuren, risico's bij nascheiding). Onderzocht wordt of patiënten die thuis met cytostatica worden behandeld via het ziekenhuis of de thuiszorg een aparte verzamelbox kunnen krijgen voor met cytostatica besmet afval. Deze box kan vervolgens als KCA worden afgegeven op de milieustraat van de gemeente. Bij de uitvoering van deze actie worden naast de ministeries van IenW en SZW ook thuiszorgorganisaties en gemeenten betrokken.

Afvalstoffen die KCA/KGA kunnen zijn maar waar de verwerking is geregeld in andere sectorplannen.

Onderhavig sectorplan omvat geen beleid t.a.v. verwerking. Onderstaand – niet limitatief bedoeld – overzicht geeft voor een aantal deelstromen voor KCA/KGA een verwijzing naar de sectorplannen waar de verwerking van die stromen is geregeld:

Afvalstoffen	Toelichting of verwijzing
Batterijen en accu's	Zie SP13 (Batterijen en accu's)
Afval van behandeling met cytostatica	Zie SP19 (Afval van gezondheidszorg bij mens of dier)
Verpakkingen verfafval	Zie SP42 (Verpakkingen met verf, lijm, kit of hars)
Verpakkingen met overig gevaarlijk afval	Zie SP43 (Verpakkingen met overige gevaarlijke stoffen)
Oliefilters	Zie SP55 (Oliefilters)
Motorolie / afgewerkte olie / remolie	Zie SP56 (Afgewerkte olie)
Gasontladingslampen	Zie SP66 (Gasontladingslampen en fluorescentiepoeder)
Oplosmiddelen	Zie SP67 (Halogeenarme oplosmiddelen en glycolen) Zie SP68 (Halogeenhoudende oplosmiddelen)
Teruggewonnen koudemiddelen en koudemiddelenrestanten	Zie SP70 (CFKs, HCFC's, HFK's en halonen)
Zwavelhoudend afval	Zie SP72 (Zwavelzuur, zuurteer en overig zwavelhoudend afval)
Zuren, basen en metaalhoudende afvalwaterstromen	Zie SP73 (Sterk verontreinigde afvalwaterstromen en baden) of hoofdstuk A.4 , paragraaf A.4.2 van het beleidskader
Fotofixeer en foto-ontwikkelaar	Zie SP79 (Ontwikkelaar en fixeer) Zie SP80 (Vast fotografisch afval)
Hardingszouten	Zie SP81 (Hardingszouten)
Kwikhoudend afval / kwikthermometers	Zie SP82 (Kwikhoudend afval)
Arseensulfideslib	Zie SP83 (Arseensulfideslib en arseensulfidefilterkoek)

Euralcodes in relatie tot dit sectorplan

Gegeven de verscheidenheid aan afvalstoffen die als KCA en KGA kunnen worden aangeboden is het niet mogelijk een gelimiteerd overzicht van Euralcodes te vermelden.

V Toelichting en specifieke aandachtspunten bij dit sectorplan

Het beleidskader is de basis voor het afvalbeheer en beleidsuitvoering. Waar dit sectorplan afwijkt van het beleidskader is het sectorplan leidend. Het is belangrijk dat iedereen die betrokken is bij afvalbeheer ook kennis neemt van het beleidskader.

Specifiek voor de praktijk van vergunningverlening zijn de volgende hoofdstukken van het beleidskader in het bijzonder van belang:

- Wettelijke reikwijdte van het LAP ([Deel A.2.3](#)).
- Voorwaarden voor afwijken van het LAP bij vergunningverlening ([Deel A.2.6](#)).
- Het algemene beleid rond het gescheiden houden van afvalstoffen ([Deel B.3](#)).
- Het beleid rond en het vergunnen van inzamelen ([Deel B.4](#)).
- Het beleid rond op- en overslaan van afvalstoffen ([Deel B.5](#)).
- Taken en bevoegdheden van de verschillende overheden betrokken bij afvalbeleid en beleidsuitvoering waaronder ook de provincies en de gemeenten ([Deel C](#)).
- Specifieke aandachtspunten voor vergunningverlening ([Deel D](#) integraal) met specifiek:
  - Het principe van de minimumstandaard voor verwerking ([D.2](#)).
  - Omgaan met de minimumstandaard bij gedeeltelijke (voor)behandeling en het opnemen van sturingsvoorschriften om te borgen dat de totale verwerking conform de minimumstandaard plaatsvindt ([D.2.2.4.2](#)).
  - Aandachtspunten Acceptatie- en verwerkingsbeleid afvalverwerkers ([D.3](#)), met ook aandacht voor specifieke uitzonderingen. Mengen van afvalstoffen ([D.4](#))
- Omgaan met de Eural ([Deel D.5](#)).

Uit het beleidskader, wet- en regelgeving en andere info zijn bovendien ook onderstaande aspecten van specifiek belang:

1. Aandachtspunten t.a.v. gescheiden houden van de afvalstoffen (hele keten)

Gescheiden houden van afvalstoffen is van belang vanaf het ontstaan van afvalstoffen tot en met het afvalverwerkingsproces, om te zorgen dat de afvalstoffen minimaal volgens de minimumstandaard verwerkt kunnen worden. Basis hiervoor zijn de afvalcategorieën.

KCA/KGA valt als gevolg van de diversiteit aan afvalstoffen onder diverse categorieën van bijlage II van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)¹. Op basis van de wetgeving en het beleid rond het gescheiden houden zoals beschreven in [hoofdstuk B.3](#) moeten afvalstoffen van deze categorie in beginsel gescheiden worden gehouden van elkaar, van andere categorieën afvalstoffen en niet-afvalstoffen. Zie het beleidskader [hoofdstuk B.3](#) (Gescheiden houden van afvalstoffen) voor de algemene regels voor het gescheiden houden van afvalstoffen of [hoofdstuk D.4](#) (Mengen van afvalstoffen) voor de voorwaarden waaronder mengen met een vergunning kan worden toegestaan.

2. Aandachtspunten t.a.v. producent/ontdoener van de afvalstof

In artikel 3.39 (mengen voorafgaand aan inzameling of afgifte) van het Bal is het mengen van afvalstoffen, behoudens enkele uitzonderingen, als een milieubelastende activiteit aangewezen. In artikel 3.40 Bal is geregeld in welke gevallen het mengen van afvalstoffen vergunningplichtig is en in welke gevallen niet. Gevaarlijke afvalstoffen moeten altijd gescheiden worden gehouden. Voor niet gevaarlijke afvalstoffen geldt dat deze gescheiden gehouden moeten worden voor zover dit op basis het LAP gevegd wordt. Dit is uitgewerkt in [hoofdstuk B.3](#), paragraaf B.3.4 van het beleidskader.

Wil een bedrijf afvalstoffen die gescheiden moeten worden gehouden toch mengen, dan is die activiteit vergunningplichtig. [Hoofdstuk D.4](#) van het beleidskader beschrijft onder welke voorwaarden het mengen van afvalstoffen kan worden vergund.

Voor sommige soorten KGA geldt dat deze uitsluitend mogen worden afgegeven aan een

---

¹ De lijst met afvalcategorieën is overgenomen in [bijlage 5](#) van dit LAP en waar nodig van extra toelichting voorzien.

inzamelvergunninghouder. Het gaat om het volgende KGA (overeenkomstig het [Besluit inzamelen afvalstoffen](#), art.1, eerste lid onder c):

- chemicaliën van laboratoria,
- afgewerkte olie (let op minder dan 200 liter i.p.v. kg),
- resten van amalgaam van tandartsen,
- resten van verven, lakken en bijvoorbeeld beitsen,
- fotografisch gevaarlijk afval (onder andere fixeer, ontwikkelaar en spoelwater), en
- zuur, loog, galvanische- en etsbaden bij metaalbewerking.

Overig KGA moet op grond van de [Wet milieubeheer](#) worden afgegeven aan een op de VIHB-lijst geregistreerde inzamelaar. In sommige gemeenten is het voor bedrijven ook toegestaan kleine hoeveelheden KGA aan het KCA-depot aan te leveren.

Burgers kunnen KCA afgeven op een KCA-depot. Om vast te stellen of een afvalstof die vrijkomt bij burgers KCA is, kan gebruik worden gemaakt van de in paragraaf IV van dit sectorplan opgenomen lijst. Producenten en importeurs van KCA zijn namelijk niet verplicht hun producten te voorzien van een KCA-logo, waardoor een eigen beoordeling altijd dient plaats te vinden.

3. Aandachtspunten t.a.v. inzameling/vervoer van de afvalstoffen

De onder 1 genoemde aandachtspunten rond gescheiden houden van de afvalstoffen zijn ook van belang bij inzameling/vervoer ten einde de verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren (doelmatigheidsprincipe). Hiervoor is op grond van artikel 10.47 eerste lid van de [Wet milieubeheer](#) in het [Besluit inzamelen afvalstoffen](#) een bepaling opgenomen (artikel 1b) dat ook inzamelaars afvalstoffen die gescheiden worden aangeboden, gescheiden moeten houden. Dit geldt voor alle afvalstoffen.

Voor **KGA** zijn ook de volgende aspecten van belang:

- Voor het inzamelen van zes stromen KGA is een inzamelvergunning op grond van het [Besluit inzamelen afvalstoffen](#) noodzakelijk. Dit betreft de eerder in deze toelichting genoemde stromen. Zie het beleidskader, [hoofdstuk B.4](#) voor meer informatie over de inzamelvergunningplicht. In de inzamelvergunning kan het bevoegd gezag toestaan dat afvalstoffen die onder de inzamelvergunning vallen, niet gescheiden hoeven te worden gehouden. Zie het beleidskader [hoofdstuk D.4](#) voor de voorwaarden waaronder mengen van deze afvalstoffen tijdens inzamelen kan worden vergund.
- In de [Regeling vervoer huishoudelijk gevaarlijk afval 2015](#) is het toegestaan om KGA, afgegeven door bedrijven, aangeleverd in een KGA-box en maximaal 60 liter (per afgifte), te vervoeren met de chemokar. Deze afgifte door bedrijven is op grond van artikel 10.37 [Wet milieubeheer](#) echter alleen toegestaan als het bedrijf of de gemeente die de chemokar uitbaat is vermeld op de [VIHB-lijst](#) of (bij inzamelvergunningplichtige stromen) een inzamelvergunning heeft.

Voor **KCA** zijn ook de volgende aspecten van belang:

- KCA-stromen worden door burgers in het algemeen gescheiden aangeleverd. KCA-depots moeten deze gescheiden aangeboden stromen gescheiden houden. Gemeenten zijn verplicht KCA gescheiden in te zamelen. Elke gemeente heeft de vrijheid om de inzameling van KCA naar keuze in te richten. De meeste gemeenten passen een gecombineerd systeem toe van brengen naar het KCA-depot en ophalen via de chemokar. De grootste hoeveelheden KCA worden ingezameld via het brengsysteem.
- Gevaarlijke afvalstoffen die niet worden aangemerkt als KCA (zie paragraaf IV van dit sectorplan), maar door burgers wel worden aangeboden moeten in beginsel door de gemeenten worden ingenomen. In geval een afvalstof niet kan worden ingenomen moet de gemeente de burger verwijzen naar een locatie/inzamelaar die de afvalstof wel mag accepteren.

4. Aandachtspunten t.a.v. het verwerken van de afvalstoffen

Mengen t.b.v. verwerking (algemeen)

Zoals onder 1 is aangegeven dient een afvalstof gescheiden te worden gehouden van andere afvalstoffen en niet-afvalstoffen, tenzij in de vergunning of op basis van algemene regels is bepaald dat deze afvalstoffen mag worden gemengd met andere afvalstoffen of met niet-afvalstoffen. Zie voor de voorwaarden voor het vergunnen van menghandelingen [hoofdstuk D.4](#) van het beleidskader.

Toelichting op de minimumstandaard

Er is geen minimumstandaard voor KCA/KGA omdat KCA/KGA bestaat uit een diversiteit van gevaarlijke afvalstoffen. Voor de verschillende stromen die onderdeel uitmaken van KCA/KGA

gelden wel minimumstandaarden. Hiervoor dienen de betreffende sectorplannen te worden geraadpleegd.

Stortverbod

In het [Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen](#) (Bssa) worden KCA en KGA niet expliciet genoemd, maar een groot aantal van de afvalstoffen die veel voorkomen in KCA en KGA wel. Op basis hiervan is het storten van KCA en KGA niet toegestaan.